

СТРАТЕГИЈА ЗА ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ, 2019 - 2024

**ПЛАН ЗА АКЦИЈА ЗА ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА НА СТРАТЕГИЈАТА ЗА
ЛОКАЛЕН ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ НА ОПШТИНА КУМАНОВО ЗА
ПЕРИОДОТ 2019 – 2024 ГОДИНА**

Одделение за Стратешко Планирање и Локален Економски Развој

2019

Област на делување:

ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ И БИЗНИС ОКРУЖУВАЊЕ

Стратешка цел 1:Активирање и заживување на слободна индустриска зона “Речица” и “Новине” до 2024 год.

Програмска цел 1.1: Искористеност на 40% од капацитетот на индустриска зона “Речица” и “Новине” до 2024 година

Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
1. Изработка на водич за инвестиции на општина Куманово	Прибирање на податоци за изработка на водич Подготовка на документ	Изработен водич за инвестиции	Дата база Испечатен водич за инвестиции објавен на web сајт www.visitkumanovo.com	до 2024 год.	Општина Куманово, Приватен сектор	300,000	300,000	
2. Изработка на урбанистичко–проектна документација за индустриска зона “Речица” и “Новине”	Собирање податоци потребни за изработка на документација Подготовка на документ	Изработена документација за индустриска зона	Измена во детален урбанистички план за индустриска зона	до крај на 2019 год.	Општина Куманово	4.000.000	4.000.000	
3. Реализација на дел од инфраструктура во 1/3 од индустриската зона “Речица” и “Новине”	Урбанизација, подготовка за изградба на инфраструктура во 1/3 од зоната	Изградена 1/3 од индустриска зона “Речица” и “Новине”	Реализирана измена во инфраструктура за индустриска зона	до 2024 год.	Општина Куманово, Владина програма	615.000.000	30% 184.500.000	70% 430.550.000
4.Организирање на 5 форуми за промоција на индустриска зона “Речица” и “Новине”	Организација и одржување на 5 форуми , по еден на годишно ниво	Зголемен број на заинтересирани инвеститори во индустриска зона “Речица” и “Новине”	Организирани 5 форуми, листа на присутни	до 2024 год.	Општина Куманово,	150.000	150.000	
5. Редизајнирање и реконструкција на web сајт www.visitkumanovo.com	Редизајнирање, прибирање на нови податоци за изработка на web сајт	Редизајнирана страна на web сајт www.visitkumanovo.com	Број на посетители на web сајт, договор со лица кои го одржуваат web сајт,	до 2024 год.	Општина Куманово	250.000	250.000	

Програмска цел 1.2: Усвоена политика или програма за субвенционирање на <u>Start-up</u> иновативни бизниси до 2024 година								
Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
6. Субвенционирање на 30 Start up иновативни компании	Вклучување, информирање на лица заинтересирани за нови Start up иновативни компании	Субвенционирани 30 Start up иновативни компании	Информирање на собири за користење на активни мерки од "ОП" на владата на Р.М. преку АВРМ за поттикнување и развој на претприемништво / МСП сектор, Потпишани на нови 20 бизниси	до 2024 год.	Општина Куманово, фондови, Владини мерки	10.147.500		1.765.000 10.147.500

Стратешка цел 2:Изготвен оперативен план на Општина Куманово со конкретни политики и програми за субвенционирање на <u>start up</u> иновативни бизниси, социјална инклузија и социјално претприемништво до 2024год.								
Програмска цел 2.1: Усвоена конкретна политика или програма за субвенционирање на социјалнопретприемништво и социјална инклузија до 2024 година								
Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
7. Субвенционирање на 10 бизниси од сферата на	Информирање на заинтересирани за бизниси од	Субвенционирани 10 бизниси од сферата на социјална инклузија и	Број на средби, листа на учесници,		Општина Куманово, Владини мерки,	4.305.000	1.230.000	3.075.000

социјална инклузија и социјално претприемништво	сфера на социјална инклузија и социјално претприемништво	социјално претприемништво	фотографии од средби, Број 10 на бизниси влезени преку АВРМ	до 2024 год.	фондови			
8.Мерки за подобрување на можностите за креирање на нови работни места	Соработка со Агенција за вработување со цел промовирање на активни мерки за вработување и мерки на Влада на РСМ за вработување.	Подобрена соработка со агенција за вработување и мерки на Влада на РСМ	Број на настани со агенција за вработување Број на заеднички настани со државни институции	2019-2024	Општина Куманово, АВРСМ, Министе рсво за економија ,бизнис сектор	150.000	150.000	
9.Организирање на 10 бизнис форуми	Организација и оддржување на бизнис форуми вкупно 10, по два на годишно ниво	Организаирани 10 бизнис форуми Таргет група 100 учесника по бизнис форум	Организаирани 10 бизнис форуми, листа на присутни, фотографии од средби	2019-2024	Општина Куманово, АВРСМ, Министе рсво за економија, бизнис сектор	615.000,00 ден	615.000,00 ден	

Стратешка цел 3: Дизајнирана и изготвена интерактивна база на податоци за реални и релевантни информации и податоци поврзани со ЛЕР до 2024 год. и континуирано ажурирање

Програмска цел 3.1: Формирање на Локален економско-социјален совет како советодавно тело на совет на општина Куманово и изработка на стратегија со акционен план до крај на 2021 година

Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствен о учество	Други извори

10. Изработка на комплетна документација за формирање на ЛЕСС и изработка на стратегија со акционен план.	7.1Подготовка на документација за формирање на ЛЕСС 7.2 изработка на стратегија со акционен план за ЛЕСС- Куманово	1.Формиран и функционален Локално економско-социјален совет на општина Куманово 2.Изработена стратегија со акционен план за ЛЕСС	1Комплетна документација за ЛЕСС, организирани средби за потреба од ЛЕСС 2.Изработена стратегија и акционен план за ЛЕСС- Куманово 3.Реализирани средби и состаноци	до крај на 2021 год.	Општина Куманово во соработка со надворешни соработници и донатори	250.000	50.000	200.000
--	---	---	---	----------------------	--	---------	--------	---------

Програмска цел 3.2: Прибирање на релевантни податоци и информации од економска и финансиска гледна точка на Општина Куманово до крај на 2020 година и апдејтирање на податоци до крај на 2024 година.

Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
11.Изработка на електронски регистар на релевантни економски и финансиски податоци на општина Куманово	Изготвување на Дата база на податоци од економски и финансиски податоци	Изработен електронски регистар на релевантни економски и финансиски податоци на општина Куманово	Дата база на податоци	до крај на 2020 год., и континуирано до 2024 год.	Општина Куманово, со помош на приватен бизнис сектор	984.000	369.000	615.000

Стратешка цел 4: Развој на најмалку по една едукативна политика или програма за неформално образование во областа на ЛЕР во урбаните и руралните заедници во Куманово до крај на 2024год.

Програмска цел 4.1: :Развој на најмалку по една едукативна политика или програма за неформално образование во областа на ЛЕР во урбаните и руралните заедници во Куманово до крај на 2024 год.

Проект	Клучни	Очекувани	Индикатори	Рок	Можен	Буџет
--------	--------	-----------	------------	-----	-------	-------

	активности	реултати			реализатор	Сума	Сопстве но учество	Други извори
12. Изработка и имплементација на програма и акциски план како основа за креирање на политики за неформално образование во општина Куманово	Анализа и истражување на пазар Планирање и подготвување на конкретана програма и акциски план за ЛЕР за неформално образование	Изработена програма и акциски план за ЛЕР за неформално образование во општина Куманово	<ul style="list-style-type: none"> - број на организирани настани за неформално образование, - листа на присутни за неформално образование организирано преку мерки од АВРСМ - број на присутни вкупно - број на присутни по настан 	до 2024 год.	Општина Куманово, мерки на АВРСМ, донаторски програми.	150.000		

Област на делување:

ЗАНАЕТЧИСТВО

Стратешка цел 5: Креирање на прецизен регистар на занаетчии до 2020 година.

Програмска цел 5.1: Утврдување на изумрени занаети;

Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
13. Заживување на база на податоци на стари занаети	Истражување на документи за постоење на видови на занаети во соодветни институции: историски архив, историски музеј, занаетчиска комора, централен регистар.	Спроведено истражување Утврдени старите занаети во Куманово. Податоците архивирани во базата на податоци во одделението за ЛЕР.	-Оперативна база на податоци во предвидениот рок -Изготвен и архивиран документ во соодветен рок -Примена на база на податоци.	07.2020 година	Одделение за ЛЕР, Регионална комора на занаетчии.	192.000	192.000	
	Анкета на занаетчии кои престанале со работа; утврдување на изумрени занаети.	Функционална база на податоци која ќе се користи за креирање на политики и подготовка на проекти.	Одделение за ЛЕР, Регионална комора на занаетчии.		39.000		39.000	
	Анкета на активни занаетчии; утврдување на број на активни занаетчии		Одделение за ЛЕР, Регионална комора на занаетчии.		232.500		232.500	
	Креирање на извештај од спроведени анкети за изумрени иза активни занаети.		Одделение за ЛЕР, Регионална комора на занаетчии.		30.000		30.000	
	Изготвување на база на		Одделение		32.000	32.000		

	податоци.				за ЛЕР, Регионална комора на занаетчи.			
--	-----------	--	--	--	---	--	--	--

Програмска цел 5.2: Утврдување на потреба од ревитализациј на одредени стари занаети								
Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
14. Ревитализација на 3 стари занаети	Канцелариско истражување - користење на резултати од база на податоци на стари занаети	Креиран извештај за стари занаети идентификувани 3 занаети кои треба да се ревитализираат	-Подготвен извештај за стари занаети /канцелариско истражување -Подготвен извештај за стари занаети /Анкета -Уврдени занаети од приоритетен интерес	До март2020	Одделение за ЛЕР, Регионална комора на занаетчи.	00		
	Анкета на 500 граѓани за потреба од стари занаети					255.000		255.000

Стратешка цел 6:Зголемување на број на млади занаетчии за најмалку 10% во однос на тековната состојба до 2024 година.

Програмска цел 6.1: Промоција на занаети и привлекување на млади лица да се стекнат со знаење и вештини за занаетчиство

Проект	Клучни активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
15.Кампања – „Со занает до сигурна иднина,,	Соработка со средни училишта; Презентации на занаетчиска дејност и промовирање на можноста за поддршка на истата.	Зголемен интерес на млади за изучување на занаетчиска струка во средни училишта.	-број на средби во училиштата -број на промотивни настани -Број на учесници на настаните -број на ново регистрирани млади занаетчии	Секој мај/јуни во периодот 2020 - 2024	АВРСМ, ЕЛС, средни училишта.	300.000		300.000
16.Избор на најдобар сувенир на град Куманово	Формирање на комисија за избор на сувенир Распишување на конкурс Разгледување на пристигнати сувенири и збор на најдобар сувенир Организирање на настан со изложба на	Зголемен интерес на занаетчии и млади за избор на најдобар сувенир на град Куманово	Број на пристигнати сувенири Број на средби на комисија за избор на најдобар сувенир на град Куманово	2019-2024	Општина Куманово, АВРСМ	300.000	300.000	

	сите пристигнати сувенири, доделување на награди и							
17. Градење на конкурентност преку соработка и иновација: пристап до странските пазари за ракотворби	Истражување на пазар Воспоставување на кооперативи за поддршка на извозот кои ќе нудат помош на ракотворци и микропретпријатија околу дизајн, бренд, промоција продавање и испорака	Воспоставени кооперативи за поддршка на извоз на ракотворби	Број на кооперативи и заеднички извоз на ракотворби	2019-2024	Општина Куманово, АВРМ Регионална комора на занаетчи, НВО и меѓународни организации	00	00	
Програмска цел 6.2: Подобрување на компетентноста на 20 млади луѓе до 29 години за вршење занаетска дејност до крајот на 2021 година.								
18. Едукација на 20 млади од Куманово за по 1 од вкупно 5 можни занаети како и за водење сопствен бизнис	Обуки за занаети назаинтересирани млади лица Обуки за водење на бизнис	Обучени 20 млади луѓе за 5 стари занаети	-Број на едукативни настани Број на едуцирани млади -Број на опфатени занаети -Број на доделени сертификати од учество на обука	До крајот на 2021 година.	АВРМ, ЕЛС, Регионална комора, Средни Училишта,	1.165.000		1.165.000

Област на делување:

ТУРИЗАМ И УГОСТИТЕЛСТВО

Стратешка цел 7: Да се зголемат можности и подобрат услови за пристапност до најмалку 5 културни знаменитости на територија на Општина Куманово и регионот до 2024

Програмска цел 7.1: Да се подобри инфраструктура на барем 5 културни знаменитости до 2024 год.

Проекти	Мерки/Активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можни имплементатори	Буџет		
						Вкупно	Сопствени средства	Други извори
19.Обнување, реконструкција, заштита и одржување на културни знаменитости во Општина Куманово	Одредување приоритетни туристички објекти преку одржани координативни состаноци со претставници од: Сектор за урбанизам, комунална дејност, животна средина ЈП Куманово План и ЛЕР	Одредени 10 културно - туристички објекти и локации преку од напред поставени критериуми и услови согласно законски регулативи и подготовка на документација	Број/ список на туристички објекти земено како приоритет	До јуни 2020 год	Општина Куманово, ГОИ, Минисервото за култура, Фондација за развој на култура, Градски музеј	0		
	Подготовка на инфраструктурни проекти за приоритетни културни знаменитости.	Најмалку 10 објекти и локации со комплетна документација согласно процедури	Број на објекти со подготвена техничка документација и спецификација	Континуирано до јуни 2021	Општина Куманово, ГОИ, Минисервото за култура, Фондација за развој на култура	3,075,000	3,075,000	
	Аплицирање со готови	Продобрена	Број на реализирани	До	Општина	61.500.	12.300	49.20

	проекти до странски донатори за реконструкција и адаптација на културно наследство	инфраструктура на најмалку 5 културни знаменитости	проекти, број на интервенции, реконструкции, обнови	декември 2024	Куманово, ГОИ, Мин. за култура, Фондација за развој на култура	000	.000	0.000
Програмска цел 7.2: Да се подобри патна инфраструктура до најмалку 4 културни знаменитости до 2024 год.								
Проекти	Мерки/Активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можни имплементатори	Буџет		
						Вкупно	Сопствени средства	Други извори
20. Подобрена пристапност до дел од културните знаменитости во Општина Куманово	Подготовка на документација за патна реконструкција	Подготвени документација за патна инфраструктура за 2 регионални и 2 локални патишта	Број на патишта со изработена техничка документација	До јуни 2020 год	Министерство за транспорт и врски, Министерство за финансии, ЈП Куманово	2.460.000-	1.230.000	1.230.000
	Подготовка на апликации на проекти до странски донатори за реконструкција и адаптација на културно наследство	Подобрена патна инфраструктура за пристапност до 4 културно – историски објекти.	Број на реконструирани и изградени патишта	Континуирано до 2024	Североисточен плански регион, Локални невладини организации и институции, Министерство за култура	126.075.000	25.000 мкд	100.860 мкд

Стратешка цел 8: Да се зголеми и подобри сместувачки и угостителски капацитет до 20% до 2024 год. споредбено со декември 2018 год.								
Програмска цел 8.1. Да се зголемат инвестиции за подобрување и зголемување на сместувачки и угостителски капацитети за 20% повеќе до 2024 год.								
Проекти	Мерки/Активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можни имплементатори	Буџет		
						Вкупно	Сопствени средства	Други извори
21. Развој на угостителство и хотелиерство во Општина Куманово	Одредување на приоритетни објекти и локации преку однапред поставени критериуми и услови согласно законски регулативи	Најмалку 5 објекти и локации со комплетна документација согласно процедури	Број на објекти со подготвена техничка документација	До јуни 2020 год.	Домашни и странки приватни компании, Општина Куманово	2 460 000 мкд	1 230 000 мкд	1230 000 мкд
	Средби за Подготовка на програма на ЈПП со можности за развој на угостителски и сместувачки капацитети.	Изготвена програма за ЈПП	Програма за ЈПП (јавно приватно партнерство)	До декември 2020 год.	Приватен сектор, Занаетчиски комири, Фондација за развоја на мали и средни ретпријатија, преставници и д. Агенција за	0		

					вработување, Општина Куманово			
	Промоција на можности и услови за развој на ЈПП преку вмрежување на релевантни фактори	Одржани најмалку 20 информативни средби со потенцијални инвеститори Најмалку 2 договора за ЈПП за развој на сместувачки и угостителски објекти.	Број на одржани средби, број на договори,	Од јануари 2021-декември 2024 год.	Приватен сектор, Занаетчиски и коири, Фондација за развоја на мали и средни ретпријатија, преставници д Агенција за вработување, Општина Куманово	246000 мкд	246000 мкд	
	Организирање на состаноци со урбанизам, комунално, инспекторат, животна средина и релевантни министерства за креирање можности за инвеститори.	Прецизирани можности и услови за потенцијални домашни и странски инвеститори во делот на хотелиерство и угостителство	Програма а можности за странски инвеститори	Јуни 2019 - декември 2024 год.		0		

	Промоција на можности и услови за развој на хотелиерство и угостителство на потенцијални инвеститори веб страна, состаноци, медиумска презентација и промоција	Најмалку 5 состаноци на годишно ниво со потенцијални инвеститори. Медиумски презентациии за мжности – 5 на годишно ниво. Најмалку два инвеститора за угостителство/ хотелиерство.	Број на состаноци, медиумски презентациии, број на потпишани договори, број на интервенции	Декември 2019- Декември 2024	Медиуми, Општиина, Приватен сектор	246 000		2460 000
--	--	---	--	------------------------------	------------------------------------	---------	--	----------

Стратешка цел 9: Да се зголеми бројот на туристи во Куманово и регионот за 30% повеќе до 2024 за разлика од декември 2018год.

Програмска цел 9.1: Да се зголеми промоција на: антропогено, природно и културно наследство за Куманово и регионот до крај на 2024

Проекти	Мерки/Активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можни имплементатори	БУЏЕТ		
						Вкупно	Сопствени средства	Други извори
22. Куманово град со традиција и култура	Организирање на средби со претставници од: туристички агенции , градски музеј , одделение за култура, фондација за култура и ГО за подготовка на понуда со користење на расположливи ресурси.	Промоција на Општина Куманово и регионот преку организирани понуди на културни и историски знаменитости. Промоција на туристичка програма достапна во сите туристички агенции , општина, музеј.	Број на средби , туристичка програма, број на посетители	декември 2019- декември 2024	Туристички агенциии , Општина Куманово, Фодација за култура, локални институции	0		
	Организирани средби со претставници од хотелско - угостителски услуги од Куманово и регионот и	Промоција на гастрономија од регионот и лесна достапност до домашни и странски	Број на посетители, број на состаноци	декември 2019- декември	Туристички агенциии , Општина Куманово,	0		

	подготовка на понуда за туристи.	туристи преку печатена понуда со можности и информации . Преку веб страна, туристички агенции и угостители.		2024	Фондација за култура, локални институции локални угостители и хотелиери			
Програмска цел 9.2: Да се зголеми бројот на посетители за 30% на културни настани и манифестации во Куманово и регионот до 2024год.								
Проекти	Мерки/Активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можни имплементатори	БУЏЕТ		
						Вкупно	Сопствени средства	Други извори
23. Куманово град на култура – главна атракција на северо-истокот	Да се подготви годишна програма за културни настани и манифестации во Општина Куманово . Преку организирани средби со претставници од ГО , фондација за култура и бизнис сектор. (линкување за подобра и навремена организација)	Подготвена програма за промоција Најмалку 3 средби на почетокот на секоја година за користење на заеднички можности (Биз, ФК, ОК)	Програма за работа , број на средби, број на медиумска застапеност на културни настани.....	Континуирано за секоја година Јуни – декември 2019 Јуни 2024	Општина Куманово	36900	36900	
24. Подготовка и имплементација на годишна програма за промоција на културни манифестации	Промоција на културни манифестации и настани (Денови на комедија, Рома Труба Фест, Тамбурашки фестивал, Локовни колонии, Денови на мед и др)	Најмалку три месеци пред настан Печатени материјали , медиумска промоција, бизнис промоција, понуди и можности	Број на манифестации	Секој во периодот 2020-2024	Општина Куманово Фондација за култура, институции на локално ниво , ЗГ и	92250 0	461 250	461 250

Област на делување:

МЛАДИ

Стратешка цел 10:Подготовка и имплементација на локални политики за намалување на младинска миграција за период 2019 - 2024

Програмска цел 10.1 Анализа на состојбата (Спроведување на истражување) до 2020

Проекти	Активности/ Мерки	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопстве но учество	Други извор и
25.Утврдување на состојби во однос на вработеноста и вработувањето на младите во општина Куманово во 2020 година	<p>Планирање, подготовка, спроведување на истражување и подготовка на документ</p> <p>Анализа на состојби во однос на вработеноста и вработувањето на младите</p>	<p>Мапирање на досегашни политики за поддршка на млади во полето на економијата</p> <p>Колку млади се невработени, анализа на нивните квалификации и причина за невработеност</p> <p>Анализа на бизнис средината и побарувачката на труд</p> <p>Компаративна анализа на политики за млади во однос на економскиот развој на локално ниво во други демократски и социјални држави</p>	<p>Спроведено истражување во предвидениот рок.</p> <p>Подготвен извештај со анализа</p> <p>Утврдени состојби во однос на вработеноста и вработувањето на младите во Куманово</p>	До 01.04.2020	ЦИД КРЕАТОР во заедничка соработка со Општина Куманово	60.000,00 ден	50% (30.000,00 ден)	50% (30.000,00 ден)

Програмска цел 10.2: Креирање политики (стратегија) за поддршка на работно ангажирање на млади								
Проекти	Активности/ Мерки	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
26. Подготовка и имплементација на оперативна програма за стимулирање на работно ангажирање на младите	Според истражувањето креирање на нови локални мерки за стимулирање на работно ангажирање на младите / подготовка на предлог локална оперативна програма	Применливи мерки	Број на нови локални мерки	До 01.07.2020	Општина Куманово, Локален економски социјален совет, АВРСМ, младински организации (ЦИД и КРЕАТОР), претставници од бизнис сектор	60.000,00 ден	50% (30.000,00 ден)	50% (30.000,00 ден)

27.Подготовка и имплементација на оперативна програма за финансиски стимулации за вработување на млади	<p>Стимулации за бизнис секторот за секое ново вработување на млад до 29 години во период од една година (опфатена таргет група 50 млади)</p> <p>Предлог иницијатива до пратенци за дополнителни мерки од типот на ослободување на други придонеси на млад вработен во период од една година (да се подготви и поднесе на централно ниво)</p>	Зголемен број на вработени млади	Број на опфатени млади луѓе со оваа мерка	До 2019 -2024	Општина Куманово, Локален економски социјален совет, АВРСМ, младински организации (ЦИД и КРЕАТОР), претставници од бизнис сектор	600.000,00	300.000,00	300.000,00
28.Подготовка и имплементација на оперативна програма за финансиски стимулации за студенти кои ќе се обврзат да останат во Куманово	Обезбедување на платена пракса за студенти и дипломирани студенти во период од 6 месеци (со менторство) во бизнис секторот таргет група - вк.100 млади	Зголемен број на млади со практично искуство	Број на опфатени млади со оваа мерка	До 2019 - 2024	Општина Куманово, Локален економски социјален совет, АВРСМ, младински организации (ЦИД и КРЕАТОР), претставници од бизнис сектор	10.800.000,00 ден	5.400.000,00 ден	5.400.000,00 ден

Програмска цел 10.3: Создавање на можности за поддршка на млади преприемачи заради спречување на одлив на млади кадри /задржување или сериозно забавување на млади лица/ од општина Куманово до 2024 година

Проект	Активности/ Мерки	Очекувани реултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
29. Изработени 20 бизнис предлози (самостојни или со ЈПП) наменети за млади лица кои сакаат да инвестираат во општина Куманово	Информирање на лица за бизнис планови во кои сакаат да инвестираат	Отворени 20 бизнис предлози	Организираните средби со лица кои сакаат да инвестираат, потпишани нови 20 бизнис планови	до 2024 год.	Општина Куманово, Владини програми, приватни инвестиции, фондови	600.000,00 ден	20% 120.000,00 ден	80% 480.000,00 ден
30. Отворање на бизнис инкубатор за Start up бизниси	Подготовка за отворање на бизнис инкубатор	Профункциониран бизнис инкубатор за Start up бизниси	Информирање на бизнис сектори за отворање на бизнис инкубатор	до 2024 год.	Општина Куманово, Владини програми, фондови, Општина Куманово, Локален економски социјален совет, АВРСМ, младински организации (ЦИД и КРЕАТОР),	2.460.000,00 ден	660.000,00	1.800.000,00

Стратешка цел 11: Креирање на силни и активни младински организации на локално ниво преку градење на нивните капацитети								
Оперативна цел 11.1: Креирање политики (стратегија) за поддршка на младински организации и центри за неформално образование на млади до 2021.								
Проекти	Активности / Мерки	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можен реализатор	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
31. Креирање акциски план за поддршка на младински организации и центри за неформално образование на млади до 2021.	Партиципаторен процес за креирање на стратегија; Подготовка на документ. Реализација на поддршка.	1. Креиран акциски план 2. Вклучување на организации и младински работници во креирањето на стратегијата	Број на вклучени организации и младински работници	До 31.12.2021	ЦИД КРЕАТОР и Општина во соработка, Агенција за млади и спорт	100.000,00 ден	50% 50.000,00 ден	50% 50.000,00 ден
	Градење на капацитети на младински организации и центри	1. Спроведени 3 обуки за проектен менаџмент на годишно ниво 2. Спроведени 3 обуки за ЕУ фондови на годишно ниво 3. Обука за младински работници – 1 на годишно ниво 4. Инфо сесии за волонтеризам и вклучување на нови локални волонтери	Број на спроведени обуки за проектен менаџмент и број на опфатени учесници Број на спроведени обуки за ЕУ фондови и број на опфатени учесници Број на младински работници вклучени во обуката Број на инфо сесии организирани број на опфатени млади	До 31.12.2021		1.937.250,00 ден	200.000,00 ден	1.937.250,00 ден
32. Формирање на центар за едукација на	Буџет за поддршка на младински	1. Нов простор / реновирање на јавни простори	- реновирани јавни простори - реализирани	До 31.12.2021	Општина и бизнис сектор Агенција за	3.460.000,00 ден	1.000.000,00 ден	2.460.000,00 ден

млади до 2021.	организации и центри Реализација на поддршка; Формирање на 1 едукативен центар за млади.	2. Обезбедување на субвенции за плата на младински работник 3. Обезбедување на материјали за работа (спонзорства и донации) 4. Организација на донаторски настан за вмржување помеѓу бизнис заедницата и младинските организации и центри	субвенции - број на организирани донаторски настани - број на присутни - број на донации и спонзорства		млади и спорт, Агенција за вработување, МТСП, меѓународни организации и донатори			
-----------------------	--	---	---	--	--	--	--	--

Оперативна цел 11.2. Обезбедување на простор за културни манифестации								
Проекти	Активности/ Мерки	Очекувани результати	Индикатори	Можен реализатор	Рок	Буџет		
						Сума	Сопствено учество	Други извори
33. Адаптација на постоечка локална инфраструктура за организирање на културни манифестации за млади	Инвестирање во инфраструктура за културни манифестации за млади	1. Реобновување на градски паркови 2. Теретани на отворено 3. Реобновување на младински игралишта – спортски терени	- реновирани јавни простори во м2 - реновирани јавни површини во м2 - број на адаптирани објекти	Општина, Агенција за млади и спорт, Министерство за култура, бизнис сектор, невладини организации и младински организации, меѓународни организации	31.12.2024	3.200.000,00 ден	30%, 960.000 ден	2.240.000,00 ден
34. Младите и театарот – едукација на младите од за режија и глума	Креирање на работилници за подготовка на театарски претстави	Зголемен број на театарски претстави	- број на реализирани претстави - број на присутна публика	Општина, младински организаци ЦИД и КРЕАТОР, Министерство за култура, граѓански организации за театар,	2019 - 2024	1.230.000,00 ден	60.000 ден	1.170.000,00 ден

				бизнис сектор				
35.Обезбедување на простор и креирање и имплементација на годишна програма за промоција на филмови	Обезбедување на простор за проекција на филмови (затворен и отворен тип) 3 филма на годишно ниво во затворен и отворен тип вк.6	Реализирани проекции	<ul style="list-style-type: none"> - број на реализирани проекции - број на присутна публика 	Општина, Агенција за млади и спорт, Министерство за култура, бизнис сектор, невладини организации и младински организации, меѓународни организации	2021 -2024	5.535.000,00 ден	1.845.000,00	3.690.000
36.Куманово има таленти - фестивал за промоција на млади таленти (пеачи, бендови исл)	Организирање на фестивал за промоција на млади таленти (пеачи, бендови исл)	Организиран еден фестивал на 2 години	<ul style="list-style-type: none"> - Организиран фестивал во предвиден рок - Број на учесници - Број на присутна публика 	Општина, Агенција за млади и спорт, Министерство за култура, бизнис сектор, невладини организации и младински организации, меѓународни организации	Во 2021 и 2023	1.230.000,00	246.000,00 ден	984.000,00 ден
37.Караоке – пролет и Караоке есен во Куманово	Организирање на Манифестација Отворен микрофон – Караоке за млади	Организирани најмалку 2 настани годишно (10 вкупно)	<ul style="list-style-type: none"> - Број на настани - Број на учесници 	ЦИД, КРЕАТОР и лок. кафулиња и нокни клубови	2020 - 2024	600.000,00 ден	20% - 120.000,00	480.000,00

Област на делување:

РУРАЛЕН РАЗВОЈ

Стратешка цел 12:Подобрување на комуналната и патната инфраструктура во руралниот дел на општина Куманово								
Програмска цел 12.1 Реконструкција и изградба на патишта во 6 населени места од руралниот дел на општина Куманово								
Проект	Клучни Активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можни имплементатори	Буџет		
						Вкупно	Сопствен и средства	Други извори
38. Изградба на сообраќајна инфраструктура во Тронеѓа, Ајдучка Чешма и Карпош	- Изработна на техничка документација - Финансиска конструкција - Реализација на проект	Подобрани услови за транспорт на патишта. Асвалтирана површина(Тронеѓа,Ајдучка Чешма,Карпош) во должина од 3км. и ширина 5 м.	-Број на села со подобрена патна инфраструктура -Должина на асфалтирани патишта -Асвалтирана Површина	До крај на 2024 година	Општина Куманово ,Министерство за транспорт и врски,Министерство за локална самоуправа,Ј.П за државни патишта ,Мин, за Земјоделеие Меѓународни организации	17,200 000,00	6,880 000,00	10,320 000,00
						Тампонирање и поставување на асвал со должина од 3км и ширина на пат од 6м.(1 m2 чини 900 мкд.(15 евра)). Изработна на техничка документација 600.000 ден.		
39.Изградба на сообраќајна инфраструктура Во Биљановце ,Бабиндол, Доброшане	-Изработка на техничка документација.- Финансиска конструкција -Реализација на проект	-Асвалтирана површија(Биљановце ,Бабиндол, Доброшане) L=2.5кмширина 5 м. -Подобрани Услови за транспорт на патишта	-Број на села со подобрена патна инфраструктура -Должина на асфалтирани патишта -Асвалтирана Површина	До крај на 2024 година	Општина Куманово ,Министерство за транспорт и врски,Министерство за локална самоуправа, Ј.П за државни патишта ,Мин, за Земјоделеие Меѓународни организации	14 400 000,00	40% - 5,760 000,00	60% - 8,640 000,00
						Тампонирање и поставување на асвал со должина од 2,5км и ширина на пат од 6м.(1 m2 чини 900 мкд.(15 евра)). Изработна на техничка документација 500.000 ден.		
Програмска цел 12.2 Реконструкција и изградба на водоводна мрежа во 6 населени места од руралниот дел на општинаКуманово								
40. Изградба на водовод во Уминдол	Изработка на техничка документација.-	-Поставување на водоводна мрежа -Присуство на исправна	-Број на села со новопоставена водоводна мрежа	До крај на 2024 година	Општина Куманово,ЈКП Водовод, Ј.П за	5 000 000,00	20%- 1,000 000,00	80%- 4,000 000,00

Љубодраг и Ново село	Финансиска конструкција -Реализација на проект поставување на водоводна мрежа во Љубодраг, Ново село и Уминдол L=16km	вода во секое домаќинство во од 3-те села	во однос на планираните - број на новоприклучени домаќинства		државни патишта ,Мин, за Земјоделие Меѓународни организации			
41. Изградба на водовод во Режановце, Лопате и Речица	-Изработка на техничка документација.- Финансиска конструкција -Реализација на проект поставување на водоводна мрежа во Режановце, Лопате и Речица L=19km	-Поставување на водоводна мрежа -Присуство на исправна вода во секое домаќинство во од 3-те села	-Број на села со новопоставена водоводна мрежа во однос на планираните - број на новоприклучени домаќинства	До крај на 2024 година	Општина Куманово, ЈКП Водовод, Ј.П за државни патишта ,Мин, за Земјоделие Меѓународни организации	6,000 000,00	20%- 1,200 000,00	80%- 4,800 000,00
Програмска цел 12.3 Реконструкција и изградба на канализација во 6 населени места од руралниот дел на општина Куманово								
42. Изградба на системи за собирање на отпадни води во Романовце, Агино село и Брзак	-Изработка на техничка документација.- Финансиска конструкција -Реализација на проект поставување на канализација во Режановце, Лопате и Речица L=19km	Поставена одводна мрежа во Романовце, Агино село и Брзак во вкупна должина L=25km	-Чиста животна средина, -Чиста вода во бунарите од 3-те села. -Должина на поставена канализациона мрежа по село и вкупно	До крај на 2023	Општина Куманово, Водостопанство, Мин, за Земјоделие Меѓународни организации	7,500 000,00	20%- 1,500 000,00	80%- 6,000 000,00
43. Изградба на системи за собирање на отпадни води во Љубодраг, Ново	Изработка на техничка документација. Финансиска конструкција	Поставена одводна мрежа во одводна мрежа Љубодраг, Ново село и Уминдол во вкупна должина	-Чиста животна средина, -Чиста вода во бунарите од 3-те села.	4 години ,До крај на 2023	Општина Куманово, Водостопанство, Мин, за Земјоделие Меѓународни	5,000 000,00	20%- 1,000 000,00	80%- 4,000 000,00

село и Уминдол	Реализација на проект Поставување на канализација во Љубодраг,Ново село и Уминдол во вкупна должина L=15km	L=15km	-Должина на поставена канализациона мрежа по село и вкупно		организации			
Стратешка цел 13:Развој на туризам во руралниот дел од општина Куманово								
Програмска цел 13.1: Организирање на едукативно – промотивни настани и манифестации								
Проект	Клучни Активности	Очекувани резултати	Индикатори	Рок	Можни имплементатори	Буџет		
						Вкупно	Сопствен и средства	Проектно Финансирање
44.Подигање на капацитети на локално население за развој на рурален туризам.	Обуки на селски домаќинства	Обучни 30 Домаќинства годишно	Зголемен бој на туристи и финансиски прилив во домаќинството.	Континуирано или најмалку еднаш годишно	Општина Куманово, Министерство за Економија , Министерство за Земјодели Шумарство и Водостопанство,Меѓународни организации.	1 000 000,00	40%-400 000,00	60%-600 000,00
45. Поддршка на промоции на органско производство	Одржување на манифестација „Органска трпеза,,	.Подигање на свеста на потрошувачите и производителите за производство и конзимирање на органска храна	Редовно одржување на манифестацијата.	Еднаш годишно ,втора половина на октомври 2019-2024	Општина Куманово,Здружение на земјоделци,Здружение на органски производители-Здружение живот,Здружение на пчелари.	10,000 000,00	50%-5,000 000,00	50%-5,000 000,00
Програмска цел 13.2: Подобрвање на туристичката инфраструктура заради развој на руралниот туризам								
46.Реконструкција на традиционални куќи(Пчиња, Горно Којнаре,	Реконструкција на постоечки објекти во традиционален	Реконструирана по една традиционална куќаВоПчиња,Горно Којнаре,Клечовце,Кара	Зачувување и одржување на традиционални градби во рурални	5 години, по едно годишно,до крај на	Општина Куманово, Министерство за Економија , Министерство за	7,000 000,00	30%-2,100 000,00	70%-4,900 000,00

Клевовце, Караула и Длабочица	стил	ула Длабочица до крај на 2024	среди	2020 -2024	Земјодели Шумарство и Водостопанство, Меѓу народни организации.			
47. Поставување на информативни табли	Поставување на 30 информативни табли	Подобрена информираност на туристите од поставените табли	- Број на поставени табли - Број на посети од туристи	Еднаш годишно	Општина Куманово	500 000,00	60%- 300, 000,00	40%- 200,00, 00
Стратешка цел 14: Комплетирање на урбанистичка документација како услов за користење на развојните ЕУ ИПАРД фондови во дел од руралните населби од општина Куманово								
Програмска цел 14.1: Комплетирање на урбанистичка документација како услов за користење на развојните ЕУ ИПАРД фондови во 3 населби од општина Куманово								
48. Изработка на планска документација за Пуковско, Тронеѓа, Ајдучка Чешма и Режановце	Процес на подготовка на ДУП / детален урбанистички план/ согласно закон	Изработка на планска документација Пуковско, Тронеѓа, Ајдучка Чешма, Режановце	- Обезбедени услови за легализација на постоечки и - Планска градба на нови објекти во 3-те населени места	3 години, до крај на 2022	Општина Куманово, Министерство за транспорт и врски, Министерство за земјоделие шумарство и водостопанство	2,500 000,00	50%- 1,250 000,00	50%- 1, 250 000,00
Стратешка цел 15: Заштита на животната средина и природата како услов за развој на рурален туризам во општина Куманово								
Програмска цел 15.1: Подобрување на управувањето со цврстиот комунален отпад во дел од руралните населби од општина Куманово								
49. Расчистување на диви депонии во Проевце, Населба Карпош и Тронеѓа	Расчистување на диви депонии 3 диви депонии (Проевце, Населба Карпош и Тронеѓа)	- Точно дефинирање на локации за фрлање на отпад и санирање на диви депонии. - Дислоцирани најмалку 3 диви депонии	- Број на дилоцирани диви депонии.	5 години. До крај на 2023	Општина Куманово со соработка со ЈП Чистота и Зеленило Куманово и Министерство за Животна средина.	4,000 000,00	50%- 2,000 000,00	50%- 2,000 000,00
Програмска цел 15.2 Пошумување на околината надолу од руралните населби од општина Куманово								
50. Пошумување на најмалку 10 ха шумски парцели и зелени зони со најмалку 2000	Селекција на локации. Селекција на вид на дрвца. Процес на пошумување.	Пошумени најмалку 10 ха на определени локации, согласно со катастарска евиденција.	- Пошумена површина шума по хектари. - Број на засадени садници	5 години, годишно најмалку 1-3 ха	Општина Куманово во соработка на ЈП Македонски Шуми, ЈП Чистота и Зеленило и Невладини	2,000 000,00	20%- 400,000	80%- 1,600 000,00

садници по хектар.					организации, Невладини организации-Здржение живот,Меѓународни организации.			
Стратешка цел 16:Создавање на услови за производство на здрава храна во дел од руралните населби од општина Куманово								
Програмска цел 16.1 Создавање услови на органско производство и промоција на здрава локална храна од Куманово								
51. Со едукација на земјоделците до органско производство	Едукации за создавање услови на органско производство. 5 години, прва година 5 настани годишно со тенденција за зголемување до најмногу 30.	Идентификувана група на земјоделци кои се занимаваат со органско производство(најмалку 10 органски производители). Идентификација на тема за обука. Спроведена обука	-Број на обучени земјоделци -Број на едукативни настани -Поттикнати земјоделци за производство на органско производство	2020 - 2024	Општина Куманово во соработка со Здружение на земјоделци,здружение на органски производители-Здружение живот, Министерство за Земјодели шумарство и водостопанство,Меѓународни организации.	1,000 000,00	30%-300 000,00	70%-700 000,00
52. Обука на земјоделски производители за правилно користење на хемиски препарати.	Обука на земјоделски производители за правилно користење на хемиски препарати.	Идентификувана група на земјоделци кои се занимаваат со органско производство(најмалку 10 органски производители). Идентификација на тема за обука. Спроведена обука Обучени најмалку 30 земјоделци	-Број на обучени земјоделци -Број на едукативни настани -Поттикнати земјоделци за правилно користење на хемиски препарати	2020 - 2024	Општина Куманово во соработка со Здружение на земјоделци,здружение на органски производители -Здружение живот, Министерство за Земјодели шумарство и водостопанство,Меѓународни организации, Министерство за животна средина.	2,500 000,00	20%-500 000,00	80%-2,000 000,00
53.Организирање на традиционален годишен саем за	Планирање, подготовка и организација на	Организирани 5 саеми / Еднаш годишно /до	-Организиран најмалку еден саем годишно	2020 - 2024	Општина Куманово во соработка со Здружение на	2,000 000,00	50%-1,000 000,00	50%-1,000 000,00

сточен фонд, месо и млечни производи и производи од мед во Куманово	еснски саем за промотивна продажба на здрава храна произведена во руралниот дел од Кумановската општина	крај на 2024 Промовиран Кумановскиот сточен фонд, месо и млечни производи и производи од мед.	Зголемено производство и продажба на здрава храна во Куманово		земјоделци, здружение на органски производители, Меѓународни организации			
Стратешка цел 17: Создавање на услови за подобрување на образованието и здравствените услуги во дел од руралните населби од општина Куманово								
Програмска цел 17.1 Обезбедување на подобри физички услови за квалитетно образование и подобар личен развој на децата во 3 рурални населби од општина Куманово								
54. Делумна реконструкција на училиштата во селата Орашац и Горно Којнаре	Замена на старата дограма во образовни установи во с. Орашац и с. Горно Којнаре.	Заменети врати и прозорци во с. Орашац и с. Горно Којнаре.	Заменети прозорци и врати во предвидениот рок во 3-те училишта.	До крајот на 2022	Општина Куманово во соработка со Министерство за Образование	5,771,683,000		5,771,683,000
55. Изградба на 3 дневни центри за развој на деца во с. Лопате, с. Романовце и Населба Карпош.	Подготовка на техничка. документација Обезбедување на дозволи. Градежни активности. Обезбедување на опрема.	Созградени услови за непречен развој и организирано слободно време на децата селата Лопате, Романовце и Населба Карпош.	Број на изградени објекти Изградени објекти за деца од претшколска возраст.	До крајот на 2024	Општина Куманово во соработка со Министерство за Труд и Социјала, Меѓународни организации.	18,450,000,00	30%-5,535,000,00	70%-12,915,000,00
Програмска цел 17.2 Подобрување на капацитетот и условите за работа на најмалку 1 здравствена установа во руралните населби од општина Куманово								
56. Реновирање на здравствена амбуланта во Агино Село.	Реновирање на веќе постоечки објект здравствена амбуланта во Агино Село.	Подготвен техничка. документација Обезбедени дозволи. Спроведни градежни активности. Обезбедена соодветна опрема.	Функционален, реновиран и подобрен веќе постоечки објект	До крајот на 2023	Општина Куманово во соработка со Министерство за Здравство, Меѓународни организации.	1,000,000,00	30%-300,000,00	70%-700,000,00

Стратешка цел 18: Создавање на услови за подобрување на квалитетот на живеење и создавање на услови за рекреативно спортување во дел од руралните населби од општина Куманово								
Програмска цел 18.1 Осовременување на постоечки и изградба на нови спортски терени во дел од руралните населби од општина Куманово								
57.Изградба и осовременување на спортски терени во с. Режановце, с.Чети рце и с. Речица.	Изградба и осовременување на спортски терени во с. Режановце, с.Чети рце и с. Речица)	Изградени спортски терен во с.Режановце и осовременување на спортски терен во с.Чети рце и с.Речица.	-Изграден Спортски терен -изградени соблекувални на веќепостоечки спортски терени.	До крајот на 2024	Општина Куманово во соработка со Агенција за Млади и Спорт, Меѓународни организации.	3,000 000,00	30%- 900 000,00	70%- 2,100 000,00